

История на геоложката наука в България

Георги Атанасов Чаталов (1930–1997) – живот по трудния път към висините на науката (по случай 90 години от рождението му)

Тодор Николов, Елена Колева-Рекалова

Геологически институт, БАН, ул. „Акад. Г. Бончев“, бл. 24, София 1113

Georgi Atanasov Chatalov (1930–1997) – a life on the hard path towards the heights of science (on the occasion of 90 years from his birth)

Todor Nikolov, Elena Koleva-Rekalova

Geological Institute, Bulgarian Academy of Sciences, Acad. G. Bonchev str., bl. 24, 1113 Sofia;

E-mails: tgnikolov@abv.bg; e_koleva@geology.bas.bg

Abstract. Georgi Chatalov (July, 1, 1930, Tserova Koriya village, Veliko Tarnovo district – May 28, 1997, Sofia) graduated “Geology” at Sofia University “St. Kliment Ohridski” and was awarded Master’s degree with qualification of geologist-geochemist. In 1955 he joined the Central Directorate of Geology and Protection of Mineral Resources and took part in the geological mapping of Sredna Gora and Strandzha Mts. From 1959 until the end of his life G. Chatalov worked at the Geological Institute (Bulgarian Academy of Sciences) where he defended his Ph.D. (1970) and D.Sc. Theses (1986), and grew from assistant to full professor (1989). For almost four decades G. Chatalov devoted himself to problems of the geology of Strandzha, Sakar, the Fore-Balkan and Stara Planina Mts., as his scientific interests were gradually focused on the sedimentology of the Triassic, with emphasis on the carbonate rocks. G. Chatalov became author of numerous papers in Bulgarian and international journals, as well as articles in the books “Coated grains” (1983) and “Evolution of paleoecology and paleoenvironment of Permian and Triassic fluvial basins in Europe” (1992). Perhaps the crown of his career was the monography “Geology of the Strandzha Zone in Bulgaria” (1990). The scientific research of G. Chatalov has hundreds of citations in the Bulgarian and foreign literature (journals, series, books). G. Chatalov was scientific supervisor and consultant of many Ph.D. students, head of the Department of Sedimentology at the Geological Institute (BAS), he was member of the Scientific council in Geological Sciences at the Higher Attestation Commission, etc.

Keywords: geology, geochemistry, sedimentology, carbonate rocks, Paleozoic, Triassic, Strandzha, Balkan.

Резюме. Георги Чаталов (01.07.1930, с. Церова кория, Великотърновско – 28.05.1997, София) завършва специалност „Геология“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (1955), където придобива магистърска степен с квалификация геолог-геохимик. През 1955 г. започва работа в Главното управление по геология и охрана на земните недра и участва в геоложката картировка в Средногорието и Странджа. От 1959 г. до края на своя живот работи в Геологическия институт при БАН, където защитава двете си дисертации, Ph.D. (1970) и D.Sc. (1986), израствайки последователно от асистент до професор (1989). В продължение на близо четири десетилетия Г. Чаталов работи упорито и задълбочено върху конкретни проблеми от геологията на Странджа, Сакар, Предбалкана и Стара планина, като постепенно научните му изследвания се фокусират върху седиментологията на Триаската система, със специален акцент върху карбонатните скали. Автор е на многобройни статии в български и чуждестранни списания, както и в колективните монографии „Coated Grains“ (1983) и „Evolution of Paleoecology and Paleoenvironment of Permian and Triassic Fluvial Basins in Europe“ (1992). Своеобразен венец на неговата научна кариера е издадената през 1990 г. монография „Геология на Странджанската зона в България“. Научните трудове на Г. Чаталов са обект на стотици цитирания у нас и в престижни чуждестранни издания (списания, поредици и монографии). Той е бил научен ръководител и консултант на много докторанти, ръководител на секция „Седиментология“ в ГИ при БАН, член на Специализирания научен съвет по Геоложки науки към Висшата атестационна комисия и други.

Ключови думи: геология, геохимия, седиментология, карбонатни скали, Палеозой, Триас, Странджа, Балкан.

Житейски път

Георги Чаталов е роден на 1 юли 1930 г. в с. Церова кория (Великотърновско). Баща му е градинар, който работи дълго време (1916–1969 г.) в Загреб.

Поради това, след 9.IX.1944 г. малкият Георги и майка му Стойка Чаталова са подлагани често на психически тормоз от тогавашната комунистическа власт. Тази сянка на „врагове на народа“ тегне дълго над Георги и семейството му.

През 1948 г. Георги Чаталов завършва с висок успех гимназията във Велико Търново и през следващата година (вероятно поради „заспиване на властта“) е приет да следва медицина. Но... скоро след това, по сигнал на „будната местна власт“, той е изключен като „син на кулаци“.

Георги Чаталов като ученик в гимназията, Велико Търново, 1945 г.

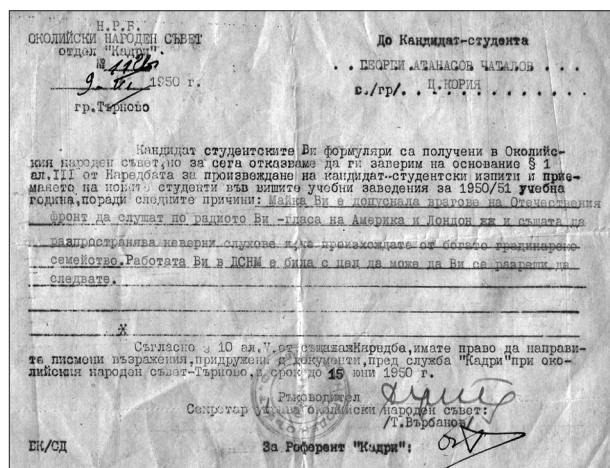
В началото на 1950 г. Георги работи като начален учител в Добруджа, а по-късно участва в строителството на новата жп линия Горна Оряховица–Златарица–Елена. Включва се като бригадир и в строежа на „Хайнбоаз“, но през същата година отново получава отказ за кандидатства в СУ „Св. Климент Охридски“. Това издевателско решение на местните гаулайтери се основава главно на факта, че Георги „произхожда от богато градинарско семейство“ и пр. Освен това те подчертават, че „той е работел в ДСНМ единствено с цел да може да му се раз-

реши да следва!“ Така се решаваха съдбите на много млади хора от една тоталитарна власт, установена с преврат.

За щастие, вероятно поради намесата на родолюбиви хора от с. Церова кория, след няколко месеца тази забрана е отменена и през есента на 1950 г. Георги Чаталов е приет за студент в специалност „Геология“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Вероятно той си е помислил: „препятствията са затова, за да бъдат преодолявани!“, макар че дълго след това ще го следва сянката на син на „врагове на народната власт“ (например, той не беше допуснат до участие в учебната практика по палеонтология в Брезнишко, поради близостта на границата с Югославия. И това се случи през 1952 г.!!!).

Поради продължаващото следене на семейството, след 9.IX.1944 г. бащата Атанас Чаталов повече не се връща в България. Така Георги не успява да се види с него цели 15 години! През 1969 г. бащата А. Чаталов получава удар и парализа, поради което Георги го взема от Загреб и докарва с кола в Церова кория, където той прекарва четири години на легло и умира през 1973 г.

В периода 1950–1955 г. Георги Чаталов следва в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, като в процеса на обучението си постепенно се ориентира към направлението геохимия и през 1955 г. се дипломира като геолог-геохимик. Като студент Георги изпъкваше с изключителна упоритост, имаше открит характер и беше дружелюбен към колегите си. Спомням си (Т.Н.), че още в началото на нашето следване в Университета той и Божидар Маврудчиев се очертаха като близки приятели, към които бързо се присъединихме заедно с Юлий Стефанов

Свидетелство от времето – отказ за кандидатстване в Университета (1950)

Гошо с родителите си: вляво баща и син (1960), вдясно: семейството през 1968 г. Двете снимки са правени в Хърватия при посещение на Георги и майка му там.

Георги Чаталов, Тодор Николов и Коста Овчаров като младши офицери във Военната школа, Шумен (1952). Гошо изпъкваше сред нас със стройната си фигура и осанка на благородник, какъвто си беше по душа.

и Милчо Ганев. Това беше забележително приятелство, основано на общи ценности и силен интерес към геологията. Най-често се събирахме в квартирата на Гошо на ул. „Шейново“ или (порядко) в тази на Юлий Стефанов на ул. „Янко Сакъзов“. Обсъждахме най-различни теми, въпроси от подготовката за изпити, често с почивки за музикални паузи, в които се възхищавахме на музикалния талант на Милчо (цигулка) и на Гошо (акордеон).

Това бяха трудни студентски години. Независимо, че бяхме много близки приятели, споделяли почти всичко от живота си, не само любимите студентски кифли, но дори и любовните си трепети, ние научихме късно, че за да компенсира драстичната липса на средства, почти през целия първи семестър Гошо често е спял на пейка в градинката пред Централната баня, а по-късно се е принуждавал да свири вечер на акордеон в Македонския клуб, за да се издържа. Той не е споделял това с никого от нашата приятелска четворка. В паметта ми (Т.Н.) е блед спомен, че в началото на първата ни година в Университета Божко Маврудчиев му помогна да си намери квартира. Ще си позволим да използваме стандартната фраза: „живот ли бе – да го опишеш?“. Но това ни дава основание да кажем,

че преминавайки през невероятни трудности, Георги Чаталов завърши висшето си образование с отличен успех и израстна като един от най-видните български седиментолози, учен с международен авторитет.

Поради необходимостта от специалисти за разрастващите се геоложки проучвания у нас, с постановление на Министерския съвет нашият випуск се дипломира без държавен изпит по марксизъм-ленинизъм и в края на м. май 1955 г. ние получихме дипломите си, а от 1 юни 1955 г. започнахме работа като геолози. Г. Чаталов постъпи като геолог-картировач в Главното управление по геология и охрана на земните недра и участва в геоложкото картиране в М 1:200 000 и М 1:25 000 в Средногорието и Странджа.

През 1962 г. Георги сключва брак с Магда Христова, от която през 1963 г. се ражда синът им Атанас Чаталов, днес известен учен, професор по седиментология в Софийския университет „Св. Климент Охридски“.

Работата в геоложкото картиране дава възможност бързо да се потопиш в геологията на областта, в която работиш. Това изпълва младия геолог с размисли за особеностите на скалите и геоложките структури, събужда интерес към възстановяването на превратностите на изследваните земи в процеса на геоложката еволюция. Пораждат се много въпроси, на които той неви-

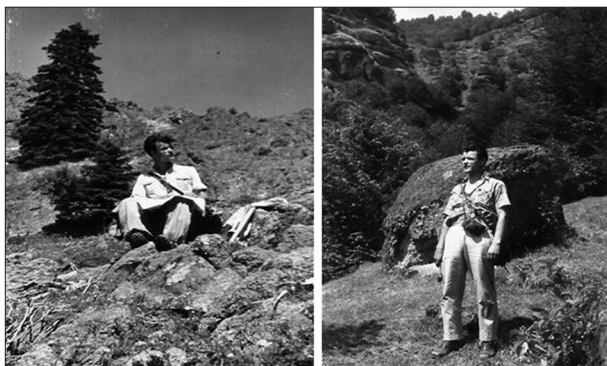

Георги Чаталов със сина си Атанас (1964)

наги може да намери отговор. Това обстоятелство става причина за решението на Георги Чаталов през 1959 г. да участва в конкурс за научен сътрудник в Геологическия институт при БАН, който спечелва безапелационно и от 1959 до 1996 г. той се отдава на изследователска работа в областта на седиментологията: научен сътрудник (1959–1972 г.), ст. н. с. II степен (1972–1989 г.), ст. н. с. I степен (= професор – 1989–1997 г.).

В тези активни години Г. Чаталов израства като един от най-видните български седиментолози. Работи упорито върху конкретни проблеми от геологията на Странджа, като постепенно научните му търсения се фокусират върху седиментологията на Триаската система. С оглед на това проучванията му се разширяват и обхващат други райони на страната, на първо място в Тетевенския Балкан. Постепенно той започва да обръща особено внимание на седиментологията на карбонатните скали. В това направление той прави много важни научни приноси.

Между другото, необходимо е да се отбележи, че след 1956/57 г. в Геологическия институт при БАН постепенно се утвърди изключително благоприятна атмосфера за работа. Това се дължеше на омекотяването на политическия режим и на изключително мъдрото ръководство на директора на института акад. Страшимир Димитров. Промениха се много неща в организацията на изследователската работа, очерта се тенденцията за специализация на отделните учени по определени научни направления, свобода на дискусиите. Тази политика на ръководството на института беше продължена и утвърдена при следващия директор – акад. Еким Бончев. Един показателен факт беше организирането

Г. Чаталов в началото на пътя като геолог:
вляво – в Странджа (1958), вдясно – в Тетевенския Балкан (1961)

през 1961 г. на курс по английски език в Геологическия институт. В нашата група (Т.Н.) бяхме 10–12 участници, сред които изпъкнаха Юлий Стефанов, Милчо Ганев и Георги Чаталов. И тримата бяха много музикални (и умни!) и бързо напреднаха в усвояването на езика.

С оглед перспективите Г. Чаталов не остана затворен в кабинета и лабораториите на Геологическия институт. През 1962 г. той специализира в Москва при проф. И. В. Хворова и проф. В. П. Маслов, а през 1965 г. е изпратен отново там за продължаване на специализацията, този път в лабораторията на проф. Л. Н. Ботвинкина и проф. В. Д. Шутов.

Г. Чаталов продължи своите интензивни изследвания върху Триаската система, главно върху карбонатните скали, като не избягваше и разглеждането на регионално-геоложки проблеми. През 1970 г. той защити блестящо своята дисертация за придобиване на научната степен „кан-

Заедно с проф. Л. Н. Ботвинкина. София, 1967 г.

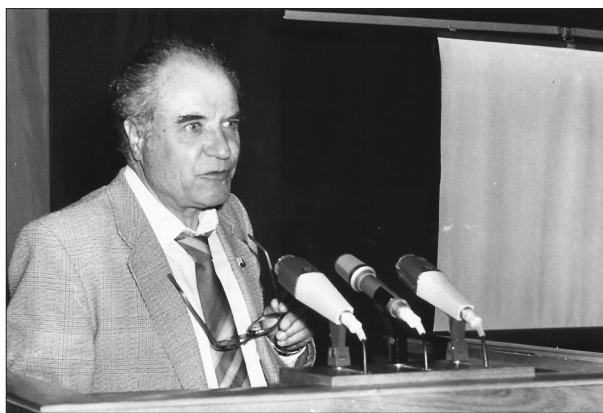
дидат на науките“ (сега образователна и научна степен „доктор“) по седиментология на тема „Литология на триаските карбонатни комплекси в Тетевенския антиклинорий“. При значителна част от теренните изследвания той работеше заедно с редица колеги, специално по проблемите на Триаската система с Милчо Ганев и Стефан Стефанов, които като палеонтолози и стратиграфи подсилваха екипа за комплексни изследвания. Г. Чаталов е още по-отворен в публикациите си, където има за съавтори десетки български и чуждестранни учени.

Обобщено може да се каже, че акцентът на научните интереси и изследователската дейност на Г. Чаталов бяха свързани с Триаската система: седиментология, стратиграфия и метаморфизъм на триаските скали в България. Но той отделяше също внимание на редица други теми от седиментоложки, регионално-геоложки, петроложки и т.н. характер, което показва неговата широка ерудиция.

Целеустремен и неуморим (вече доктор) Г. Чаталов продължи със същия темп и утвърждаваща се задълбоченост своите изследвания върху Триаската система със специален акцент върху седиментологията на карбонатните скали. Макар че навлезе дълбоко в проблемите на карбонатната седиментология, той не намали интереса си към други, предимно регионално-геоложки проблеми. Това го очертаваше като личност, която изпъква със своите научни приноси в карбонатната седиментология, но с поглед (и познания) в редица други аспекти на геологическите науки. Тук може да се отбележи, че той често поглеждаше (и изследваше) геологията на съседни земи – пример за това са неговите изследвания в Северна Турция.

Темпът и задълбочеността в научните изследвания на Г. Чаталов го доведоха през 1986 г. до разработването и блестящата (отново!) защита на дисертацията му за научната степен „доктор на науките“ „Предциеноманска геология на Странджанската зона в България“. Този забележителен труд показва не само висококвалифицирания специалист-седиментолог, но и геолога, който може да събере, обработи и синтезира разнообразни данни за геологията на Странджа. И тук неговите приноси остават безспорни.

През 1990 г. Г. Чаталов публикува монографията „Геология на Странджанската зона в България“ (С., Изд. БАН, 263 с.). Това е голямо обобщение, в основата на което стои докторската му дисертация, разширено и допълнено с нови данни. За този забележителен труд през 1991 г. той получава награда в областта на науките за Земята „Акад. Г. Бончев“ от БАН и СУ „Св. К. Охридски“. Едно високо и заслужено признание.

Г. Чаталов представя пред СНС по геологически науки експозе при защитата на дисертацията си за „доктор на науките“ (1986)

Фундаменталният труд на Георги Чаталов (1990)

Основни насоки в научните изследвания и най-важни научни приноси на проф. д-рн Георги Чаталов

Научноизследователската дейност на Г. Чаталов може да се раздели условно на няколко периода според водещата тематика на неговите трудове и конкретния район на извършваните геоложки

изследвания. В края на 50-те години на ХХ в. той започва своята научна кариера, като работи върху литологията, стратиграфията, метаморфизма и тектониката на палеозойски, триаски и юрски скали в Сакар и Странджа. От този период датира и първата негова голяма и значима статия, която е посветена на изучаването на Юрската система в Странджа. Макар през следващите години Г. Чаталов да продължава да публикува усилено нови резултати от свои изследвания в същия район, той постепенно насочва своите интереси към Палеозоя и най-вече Триаса в Централните Балканиди. В самостоятелни и съавторски публикации с Милчо Ганев и Стефан Стефанов са поставени основите на стратиграфията и седиментологията на Триаската система в Тетевенско, като е обособен и характеризирани Балканидният тип Триас в България. Опирайки се главно на изследвания материал, той създава структурно-генетична класификация на варовиците и петрографска класификация на доломитите, които са използвани по-късно в няколко дисертации у нас. През 1972 г. в престижното списание *Sedimentary Geology* е публикувана оригинална схема за енергийно-индексен анализ на карбонатни скали. Постепенно Г. Чаталов включва в своята научно-изследователска дейност и района на Троянския Балкан, където също изучава стратиграфията и седиментологията на триаски скали¹. Около средата на 70-те години той отново се „завръща“ към Сакар и Странджа, продължавайки своите изследвания върху стратиграфията, минералогията, литологията и рудологията на седиментни и нискометаморфни скали с палеозойска, триаска и юрска възраст. Важен резултат от този период е дефинирането и подробното характеризирани на Сакарски и Странджански тип Триас. През 1980 г. прекарва 4 месеца в Хавана по сътрудничество с Кубинската академия на науките, където извършва микрофациален анализ на мезозойски и неозойски карбонатни скали от провинция Камагуйей. През 1983 г. излиза от печат колективната монография „Coated Grains“ на издателство Springer, в която е включена негова статия за триаски онкоиди от Централна Стара планина. Приблизително по същото време Г. Чаталов работи за кратко по седиментологията на карбонатния Триас в Западните Балканиди.

През 80-те и 90-те години той публикува самостоятелно и в съавторство три обобщителни работи, в които са характеризирани съответно фациесите и седиментационната еволюция през

Триаския период, направен и детайлен преглед на Триаската система и е очертана мезозойската еволюция на типове литогенеза в България. Автор е на раздела „Доломити“ в колективната монография „Неметални полезни изкопаеми в България“ (1988 г.). След посещение в Турция (1988 г.) по покана на Турската петролна корпорация в Анкара и Техническият университет в Истанбул, публикува „Бележки върху геологията на Турция“ и „Бележки върху геологията на турската част на Странджа планина“. В периода 1988–1992 г. той насочва своя интерес към пермски, долготриаски (Бунтзандшайн) и горнотриаски (Койпер) континентални фациеси от различни райони на Балканидите. Резултатите от тези изследвания са публикувани в три статии у нас и шест глави в колективната монография „Evolution of Palaeoecology and Palaeoenvironment of Permian and Triassic Fluvial Basins in Europe“ (издадена в Германия и САЩ). Своеобразен венец на неговата научна кариера е издадената през 1990 г. монография „Геология на Странджанската зона в България“. Освен изброените по-горе главни направления в научно-изследователската дейност на Г. Чаталов, тематиката на неговите трудове обхваща през годините още изследване на триаски сондажи от Мизийската платформа, описание на неогенско-плейстоценска изветрителна кора в Странджа, съставяне на няколко палеогеографски карти за Мезозоя у нас и четири картни листа (Едирне, Елхово, Желязково и Къркларели, Царево и Малко Търново) от Геоложката карта на България М 1:100 000, както и анализ на археоложки обекти.

Г. Чаталов е автор на многобройни статии в български списания (Доклади БАН, *Geologica Balcanica*, Списание на БГД, Палеонтология, стратиграфия и литология, Известия на Геологическия институт, Геохимия, минералогия и петрология), както и в поредицата „Трудове по геология на България“. Той има също така много публикации и в чуждестранни списания: *Sedimentary Geology*, *Rivista Italiana di Paleontologia*, *Acta Paleontologica Polonica*, *Bulletin of the Technical University of Istanbul*, *Geologicki Sbornik* и *Советская археология*.

Сред участията с доклади на национални и международни научни форуми се откроява това на XXV Международен геоложки конгрес в Сидни (Австралия) през 1976 г., където заедно с акад. Иван Костов са единствени представители от България. Изнася доклад на Международния симпозиум по триаски рифове в Ерланген, ФРГ (1981 г.), има редица участия на конгреси на КБГА, както и доклади, представени на други научни прояви в Чехословакия, Италия, ГДР,

¹ Събраният материал за Триаса в Троянския Балкан е подготвен по-късно за издаване като монография, която остава непубликувана поради кончината на Г. Чаталов.

С акад. Иван Костов на XXV Международен геоложки конгрес. Сидней, Австралия, 1976 г.

Румъния, Полша, Великобритания, Австрия, Югославия. През 1978–1979 г. работи активно в международния комитет по организиране на научен симпозиум по Триаска стратиграфия в памет на Рикардо Асерето и Джулио Пиза, състоял се в Бергамо (Италия).

Въпреки че около половината от научните трудове на Г. Чаталов (над 150) са публикувани самостоятелно, той има дългогодишно и плодотворно сътрудничество с много свои български колеги (Кирил Будуров, Екатерина Трифонова, Милчо Ганев, Стефан Стефанов, Сава Савов, Дечко Стефанов, Петър Драгов, Людмил Грозданов и др.), а така също съавторски публикации с някои чуждестранни геолози (Збигнев Котански от Полша, Ханс Фишер от Холандия, Стенли Уеър от Англия и др.). Специално място в неговия творчески път заема съвместната работа с Рикардо Асерето (Милански университет), която за съжаление е прекъсната преждевременно поради трагичната гибел на д-р Асерето в Алпите през 1976 г. Тук следва да се отбележи и особено продуктивната колаборация с Детлеф Мадер (Хайделбергски университет) в периода 1988–1992 г. по седиментологията на пермски и триаски континентални фацисии.

Към най-значимите научни постижения на Г. Чаталов могат да бъдат отнесени следните: създаване на двете класификации за варовици и доломити плюс схемата за енергийно-индексен анализ, дефиниране и характеризирание на четири типа Триас в България, предложена хипотеза за хомоклинална карбонатна рампа (Балканиден тип триас), първо приложение на микрофациалния анализ и първо описание на карбонатна палеопедогенеза в нашата геоложка литература, редица пионерски работи по текстурния анализ, микропетрографията (онкоиди, микростроматолити, кортоиди) и диагенезата (микритизация, трансформация, автогенно минералообразуване, прекристализация) на карбонатни скали, оригинални приноси по фациален анализ (приливно-отливни, морски и континентални фацисии), доказване на еолични седименти в Перма

Г. Чаталов заедно с проф. Е. Белмустаков, Й. Йорданов и проф. Ив. Велинов. Куба, 1980 г.

(Тетевенско), изследване на глинести минерали в триаски седименти, въвеждане на голям брой литостратиграфски единици и публикуване на значително количество биостратиграфски данни за скали с различна възраст. Огромен принос представляват получените резултати за геологията на Сакар и Странджа, включващи петроложка характеристика и интерпретация на различни пара- и ортометаморфни скали (видове метаморфизъм, степен на метаморфна промяна, метаморфно зонирание, кристалинни дискорданси, преход от диагенеза към метаморфизъм). Тяхното интегриране със стратиграфски, тектонски и седиментоложки данни е използвано за изясняване на геоложкия строеж (например навлачния характер) и геоложкото развитие на района през Фанерозоя, както и за създаване на цялостен неомобилистичен модел. Към това следва да се прибавят предложената оригинална хипотеза за хидротермално-седиментни околорудни изменения и откриването на нов тип титаново-желязна руда в Граматиковското рудно поле. Безспорно достижение е откритата от Г. Чаталов отлично запазена триаска макрофауна в амфиболити (Тополовградско). Въпреки че вкаменелостите са вторично изградени от амфиболови кристали, те напълно са запазили своята скулптура. Изброените постижения са свързани с изследването на карбонатни, силицикlastични и феролит-

ни скали (част от тях метаморфозирани), имащи палеозойска, триаска и юрска възраст, които са били отложени в прибрежноморски (приливно-отливни, лагунни), плиткоморски (шелфови, рампови, рифови), дълбокоморски (склонови, басейнови) и континентални (алувиални, езерни, солични) обстановки на седиментация.

Научните трудове на Г. Чаталов са обект на стотици цитирания както у нас, така и в престижни чуждестранни издания, включително списанията *Sedimentary Geology*, *Carbonates and Evaporites*, *Facies*, *Marine and Petroleum Geology*, *Journal of Petroleum Geology*, *Geology*, *Palaeogeography*, *Palaeoclimatology and Palaeoecology*, *Precambrian Research*, *Gondwana Research*, *Earth and Planetary Science Letters*, *Global and Planetary Change*, *Geological Magazine*, *Geological Journal*, *Canadian Journal of Earth Science*, *Palaios*, *Journal of Geodynamics*, *International Journal of Earth Sciences*, *Lithos*, *Tectonics*, *Tectonophysics*, *Geodynamica Acta*, *Rivista Italiana di Paleontologia e Stratigrafia*, *Swiss Journal of Geosciences*, *Acta Geologica Polonica*, *Geologica Carpathica*, *International Geology Review*, *Turkish Journal of Earth Sciences*, *Neues Jahrbuch für Geologie und Paläontologie*, *Acta Geologica Sinica*, *Paleontological Research*, *Geobios*, *Papers in Palaeontology*, *Mediterranean Geoscience Reviews*, *Revue de Micropaléontologie*, *Journal of Micropalaeontology*. Към

Бивалвийна фауна в кварцов амфиболит, Устремска свита (Долен Триас), Тополовградско

тях следва да се прибавят научните поредици The Geological Society of London (Special Publications и Memoirs), The Geological Society of America (Special Papers), American Association of Petroleum Geologists (Special Volumes и Memoirs), Mémoires de la Société géologique de France, Peri-Tethys Memoirs, както и монографиите “Calcareous algae and stromatolites”, “Microfacies Analysis of Carbonate Rocks”, “Phanerozoic Stromatolites”, “Mineral Resources of Turkey и “The Tectonic Evolution of Asia”.

Г. Чаталов е автор на 21 научно-популярни статии, раздели в геоложки гидове, обзори на международни прояви, рецензии на книги, глави от български енциклопедии и биографични очерци по повод юбилейни годишнини на наши изтъкнати геолози. Участва в работата по 31 национални, ведомствени и международни проекти с изготвянето на научно-производствени геоложки доклади. Участник е в съвместни проекти с Миланския университет, Института по геология и минерални изследвания в Атина, Германското научно-изследователско дружество в Бон и Геотектонския институт в Берлин, Турската петролна корпорация в Анкара и Техническия университет в Истанбул.

Г. Чаталов е официален научен ръководител или консултант на аспирантите и докторантите Елена Колева-Рекалова, Венета Беливанова, Благой Петров, Петър Петров, Атанас Чаталов и Фотини Помони-Папайоану. Автор е на многобройни рецензии на научни публикации, дисертации, конкурси за академични длъжности и научноизследователски проекти. Бил е дългогодишен член на Научния съвет на Геологическия институт при БАН, член на Специализирания научен съвет по Геологически науки към Висшата атестационна комисия, член на редакционната колегия на Списанието на Българското геологическо дружество. Ръководител е на секция „Седиментология“ в Геологическия институт „Акад. Страшимир Димитров“ при БАН от 1990 до 1995 г.

Проф. Г. Чаталов идваше винаги с костюм на работа, с което показваше уважение към институцията и колегите си (Е.К.-Р.). При неговото ръководство в секцията цареше спокойствие и благоприятна творческа атмосфера. По негово предложение в седиментоложката лаборатория към секцията бяха въведени нови методики за изследване на седиментните скали. Въпреки многобройните си ангажименти, Г. Чаталов винаги намираще време да изслуша внимателно

и с каквото може, да помогне на всеки колега, особено на младите специалисти. В този труден за науката период, успя да осигури средства на докторантите си Венета Беливанова и Елена Колева-Рекалова, с които те да завършат своите докторски дисертации и успешно да ги защитят. Г. Чаталов се стремеше да сплоти колектива и като един своеобразен „тиймбилдинг“ беше съвместното празнуване на именните и рождените дни. На тези събирания професорът разказваше увлекателно интересни случки и прекеждия от негови командировки в страната и чужбина.

Заключителни думи

Проф. Георги Чаталов си отиде рано. На 28 май 1997 г., малко преди да навърши 67 години, сърцето на този голям български учен спря да тупти. Началото на неговия жизнен път минава през планини от трудности, породени от политически обвинения. По-късно, след завършването на Софийския университет, Георги Чаталов работи до края на своя жизнен път в Геологическия институт при БАН, израствайки до равнището на учен със световно признание. Задълбочен в своите изследвания, с благ характер, той беше отворен за сътрудничество със свои колеги от България и чужбина, а афинитетът му към младите колеги беше забележителен. Той не жалеше опит, знания и даже малкото си свободно време, за да сподели своите виждания за науката. С голям такт той казваше, че (и) нашата наука е слънце, което осветлява миналото на Земята и перспективите за бъдещето ни. Ако има мъдрост!

За всички, които са имали допир с този голям български учен, остава почитта към неговия забележителен път, изпълнен с много трудности, независимо от които той се извисява сред именитите български учени-геолози от втората половина на 20-ти век!

Благодарности. Авторите са искрено признателни на Редакционната колегия на Списанието на Българското геологическо дружество за готовността да публикува този (обширен) преглед на живота и научната дейност на забележителния български учен проф. д-р Георги А. Чаталов. Благодарим от сърце на проф. д-р Атанас Г. Чаталов, предоставил ни част от архива на семейството, чрез който ние можахме да видим трудния път към върховете на науката на неговия именит баща.

Научни статии

1. Чаталов, Г. 1959. Върху стратиграфията, литологията и метаморфизма на юрата в югоизточна Странджа планина. – *Год. Управл. геол. проуч.*, 8, 27–76.
2. Чаталов, Г. 1960. Първи находища на висококристалинни шисти с триаска фауна в България. – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 21, 3, 92–95.
3. Чаталов, Г. 1961а. Триаските кристалинни шисти и гранитите, вложени в тях в областта на селата Светлина, Орлов дол, Градец и Къдрец (северно от Сакар планина). – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 22, 1, 80–86.
4. Чаталов, Г. 1961б. Некоторые особенности стратиграфии и петрографии метаморфического триаса в Юго-восточной Болгарии. – В: *Научные сообщения V Съезда КБГА*. Бухарест, Румыния, с. 19.
5. Чаталов, Г., Л. Микова. 1961. Метаморфният триас в Дервентските възвишения и западна Странджа планина (Югоизточна България). – *Труд. геол. Бълг., сер. стратигр. и тектон.*, 3, 67–74.
6. Начев, И., И. Сапунов, Ю. Стефанов, Г. Чаталов. 1961а. Ранне и средно лейасовое время. Ранняя юра. Лист 51 (за територията на България). – В: *Атлас литолого-палеогеографических карт Русской платформы и её геосинклинального обрамления. Часть II, Мезозой и Кайнозой. М 1:5 000 000*. Москва–Ленинград, Гостгеотехиздат.
7. Начев, И., И. Сапунов, Ю. Стефанов, Г. Чаталов. 1961б. Тоарский век. Ранняя юра. Лист 52 (за територията на България). – В: *Атлас литолого-палеогеографических карт Русской платформы и её геосинклинального обрамления. Часть II, Мезозой и Кайнозой. М 1:5 000 000*. Москва–Ленинград, Гостгеотехиздат.
8. Начев, И., И. Сапунов, Ю. Стефанов, Г. Чаталов. 1961в. Ааленский век. Ранняя юра. Лист 52 (за територията на България). – В: *Атлас литолого-палеогеографических карт Русской платформы и её геосинклинального обрамления. Часть II, Мезозой и Кайнозой. М 1:5 000 000*. Москва–Ленинград, Гостгеотехиздат.
9. Начев, И., И. Сапунов, Ю. Стефанов, Г. Чаталов. 1961г. Байоский век. Средняя юра. Лист 54 (за територията на България). – В: *Атлас литолого-палеогеографических карт Русской платформы и её геосинклинального обрамления. Часть II, Мезозой и Кайнозой. М 1:5 000 000*. Москва–Ленинград, Гостгеотехиздат.
10. Начев, И., И. Сапунов, Ю. Стефанов, Г. Чаталов. 1961д. Батский век. Средняя юра. Лист 54 (за територията на България). – В: *Атлас литолого-палеогеографических карт Русской платформы и её геосинклинального обрамления. Часть II, Мезозой и Кайнозой. М 1:5 000 000*. Москва–Ленинград, Гостгеотехиздат.
11. Начев, И., И. Сапунов, Ю. Стефанов, Г. Чаталов. 1961е. Калловейский век. Поздняя юра. Лист 56 (за територията на България). – В: *Атлас литолого-палеогеографических карт Русской платформы и её геосинклинального обрамления. Часть II, Мезозой и Кайнозой. М 1:5 000 000*. Москва–Ленинград, Гостгеотехиздат.
12. Начев, И., И. Сапунов, Ю. Стефанов, Г. Чаталов. 1961ж. Раннеоксфордское время. Поздняя юра. Лист 57 (за територията на България). – В: *Атлас литолого-палеогеографических карт Русской платформы и её геосинклинального обрамления. Часть II, Мезозой и Кайнозой. М 1:5 000 000*. Москва–Ленинград, Гостгеотехиздат.
13. Начев, И., И. Сапунов, Ю. Стефанов, Г. Чаталов. 1961з. Позднеоксфордское время. Поздняя юра. Лист 58 (за територията на България). – В: *Атлас литолого-палеогеографических карт Русской платформы и её геосинклинального обрамления. Часть II, Мезозой и*
- Кайнозой. М 1:5 000 000*. Москва–Ленинград, Гостгеотехиздат.
14. Начев, И., И. Сапунов, Ю. Стефанов, Г. Чаталов. 1961и. Кимериджский век. Поздняя юра. Лист 59 (за територията на България). – В: *Атлас литолого-палеогеографических карт Русской платформы и её геосинклинального обрамления. Часть II, Мезозой и Кайнозой. М 1:5 000 000*. Москва–Ленинград, Гостгеотехиздат.
15. Начев, И., И. Сапунов, Ю. Стефанов, Г. Чаталов. 1961й. Нижний Волжский и Верхний Волжский (Титонский) века. Поздняя юра. Лист 60 (за територията на България). – В: *Атлас литолого-палеогеографических карт Русской платформы и её геосинклинального обрамления. Часть II, Мезозой и Кайнозой. М 1:5 000 000*. Москва–Ленинград, Гостгеотехиздат.
16. Čatalov, G. 1961. Triassische kristalline Schiefer und Magmasteine zwischen Haskovo und Dimitrograd. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 14, 5, 503–506.
17. Чаталов, Г. 1962. Триаските и юрските нискокристалинни шисти в източната част на Светиилийските височини. – *Труд. геол. Бълг., сер. стратигр. и тектон.*, 4, 41–50.
18. Чаталов, Г., М. Ганев, С. Стефанов. 1962. Бележки върху перма на Васильовската антиклинала (Тетевенско). – *Труд. геол. Бълг., сер. стратигр. и тектон.*, 4, 31–39.
19. Чаталов, Г., М. Ганев, С. Стефанов. 1963. Стар палеозой и перм в ядката на Гложенската антиклинала, Тетевенско. – *Труд. геол. Бълг., сер. стратигр. и тектон.*, 5, 17–27.
20. Zacharieva-Kovacheva, K., S. Ware, G. Chatalov. 1964. Geological age of low metamorphic rocks North of Golyam Derwent, SE Bulgaria. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 17, 8, 749–751.
21. Чаталов, Г. 1965а. Новые тектонические структуры в области между Сакар планина и Странджа планина. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 8, 9, 861–864.
22. Чаталов, Г. 1965б. Млад палеозой в Светиилийските височини. – *Изв. Геол. инст. „Стр. Димитров“*, 14, 107–134.
23. Алексиев, Б., И. Начев, Х. Хрисчев, Г. Чаталов, С. Янев. 1965а. Краткая характеристика литологических формации палеозоя и мезозоя Балканской области. – В: *Доклады VII Конгресса КБГА, ч. II, т. I*. София, Изд. БАН, 233–238.
24. Алексиев, Б., И. Начев, Х. Хрисчев, Г. Чаталов, С. Янев. 1965б. Формационные ряды и закономерности геологического развития Балканской области в палеозое и мезозое. – В: *Доклады VII Конгресса КБГА, ч. II, т. I*. София, Изд. БАН, 239–245.
25. Ганев, М., С. Стефанов, Г. Чаталов. 1965. Основи на стратиграфията и петрографията на триаса в Тетевенския антиклинорий. – *Труд. геол. Бълг., сер. стратигр. и тектон.*, 6, 5–52.
26. Чаталов, Г., С. Стефанов. 1966. Нови палеонтоложки данни за триаската възраст на част от кристалинните шисти в Югоизточна България. – *Изв. Геол. инст. „Стр. Димитров“*, 15, 269–277.
27. Чаталов, Г. 1967. Стратиграфия на юрата в Централна Странджа планина. – *Изв. Геол. инст., сер. геотект. стратигр. и литол.*, 16, 145–166.
28. Ganev, M., S. Stefanov, G. Čatalov. 1967. Notizen über die Trias Vorbalkans. – *Geol. Sborn.*, 18, 2, 179–188.
29. Бончев, Б., С. Савов, Г. Чаталов. 1969. Върху блоково разчленяване на Странджанския антиклинорий. – *Изв. Геол. инст., сер. геотект.*, 18, 143–157.
30. Чаталов, Г. 1970а. Литология на триаските карбонатни комплекси в Тетевенския антиклинорий. Автореф. кандидат. дис. С., Геологически институт, БАН, 33 с.

31. Чаталов, Г. 1970б. Литостратиграфия на триаските седименти в Тетевенския антиклинорий. – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 31, 2, 167–176.
32. Чаталов, Г. 1970в. Строежни части на варовиците. – *Изв. Геол. инст., сер. стратигр. и литол.*, 19, 137–164.
33. Ганев, М., С. Стефанов, Г. Чаталов. 1970. Границата между долния и средния триас в Тетевенско (Централен Предбалкан). – *Изв. Геол. инст., сер. стратигр. и литол.*, 19, 5–14.
34. Čatalov, G. 1970a. Resedimentation-type stratification of the Triassic carbonate complex (Rhetian?) in the Teteven anticlinorium. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 23, 9, 1123–1126.
35. Čatalov, G. 1970b. Autigene albites in the Triassic carbonate rocks (Teteven anticlinorium). – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 23, 10, 1275–1278.
36. Чаталов, Г. 1971а. Структурно-генетична класификация на варовиците. – *Изв. Геол. инст., сер. стратигр. и литол.*, 20, 133–156.
37. Чаталов, Г. 1971б. Някои диагенетични процеси в хода на литификацията на триаските варовити утайки от Тетевенския антиклинорий. – *Изв. Геол. инст., сер. стратигр. и литол.*, 20, 157–176.
38. Чаталов, Г. 1971в. Относно някои термини при органогенните варовици. – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 32, 1, 134–137.
39. Чаталов, Г. 1971г. Схеми за големините на строежните елементи при карбонатните скали. – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 32, 3, 374–377.
40. Čatalov, G. 1971. Centripetal replacement, micritisation and the part played by boring algae in some Triassic limestones in the Fore-Balkan. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 24, 3, 349–352.
41. Savov, S., G. Čatalov, K. Budurov. 1971. Über die Petrographie und das Alter des Karbonatesteine im Tall des Rezovska-Flusses südlich des Dorfes Kosti im Südostbulgarien. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 24, 11, 1529–1532.
42. Чаталов, Г. 1972а. Основни текстури в триаските карбонатни скали от Тетевенско и тяхната генетична интерпретация. – *Изв. Геол. инст., сер. стратигр. и литол.*, 21, 125–163.
43. Чаталов, Г. 1972б. Петрографическая классификация доломитов. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 25, 1, 103–106.
44. Чаталов, Г. 1972в. Микростроматолиты в некоторых триасовых известняках и их генетическое значение. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 3, 309–312.
45. Чаталов, Г. 1972г. Аутигенные сульфиды в триасовых карбонатных породах Тетевенского антиклинория. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 4, 529–532.
46. Čatalov, G. 1972. An attempt at energy index analysis (EI) of the Upper Anisian, Ladinian and Carnian carbonate rocks in the Teteven anticlinorium (Bulgaria). – *Sedim. Geol.*, 8, 159–175.
47. Čatalov, G., K. Budurov, S. Stefanov. 1972. Über Petrographie und Conodonten karnischer Kalke aus dem Gebiet des Dorfes Gramatikovo, Strandza-Gebirge. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 25, 11, 1549–1552.
48. Чаталов, Г. 1973а. Обзор и анализ на класификациите на карбонатните скали (част I: по работите на съветски литолози). – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 34, 3, 339–346.
49. Чаталов, Г. 1973б. Кондоловская структурная полоса и Странджанская лобовая линия. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 26, 10, 1379–1382.
50. Ганев, М., С. Стефанов, Г. Чаталов. 1973а. Стратиграфия и литология на средния триас в сондажите при Кнежа. – *Изв. Геол. инст., сер. страт. и литол.*, 22, 99–117.
52. Ганев, М., Г. Чаталов, Х. Чемберски. 1973б. Палеогеографска карта на анизиенския век. – В: *Атлас Народна Република България*. София, 168 с.
51. Стефанов, Д., Г. Чаталов. 1973. Глинестите минерали от триаските карбонатни комплекси на Тетевенския антиклинорий. – *Изв. Геол. инст., сер. стратигр. и литол.*, 22, 137–160.
53. Kotanski, Z., G. Čatalov. 1973. Triassic Dasycladaceae from Central Balkan and Fore-Balkan, Bulgaria. – *Acta Paleont. Polonica*, 10, 2, 187–210.
54. Чаталов, Г. 1974а. Обзор и анализ на класификациите на карбонатните скали (част II: по работите на американски литолози). – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 35, 1, 99–106.
55. Чаталов, Г. 1974б. Фации в Свидолской свите (нижний триас) Тетевенского антиклинория. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 27, 2, 239–242.
56. Kalvacheva, R., G. Čatalov. 1974. Palynomorphen aus den phyllitoiden Tonschiefern des Strandza-Gebirges. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 27, 10, 1419–1422.
57. Чаталов, Г. 1975. Бележки върху една „Схематична геоложка карта на Югоизточна Странджа“. – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 36, 3, 217–320.
58. Трифонова, Е., Г. Чаталов. 1975. Микрофацисии в триаските карбонатни скали от Тетевенския антиклинорий. I. Кампилиен–Анизиен. – *Палеонт., стратигр. и литол.*, 2, 3–16.
59. Чаталов, Г., Е. Трифонова. 1975. Микрофацисии в триаските карбонатни скали от Тетевенския антиклинорий. II. Ладин–Карн. – *Палеонт., стратигр. и литол.*, 3, 3–10.
60. Čatalov, G. 1975. Facies analysis of the Svidol Formation (Lower Triassic) of the Teteven anticlinorium (Central Fore-Balkan). – *Geologica Balc.*, 5, 2, 67–86.
61. Čatalov, G., K. J. Budurov. 1975. Über Petrographie und Conodonten triassischer Kalke aus dem Gebiet des Dorfes Visica, Strandza-Gebirge. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 28, 9, 1245–1248.
62. Драгов, П., Г. Чаталов, В. Иванова-Панайотова, Й. Маляков, А. Кунов. 1976. Граматиковското рудно поле. – *Год. Соф. унив., Геол.-геогр. ф-т*, 68, 1–геол., 233–277.
63. Кынчев, К., Б. Маврудчиев, Г. Чаталов. 1976. Петрографические исследования каменных орудий из многослойного поселения Казанлык. – *Сов. археология*, 2, 94–105.
64. Польстер, Л., А. Вапцарова, Г. Чаталов. 1976. История геологического развития. – В: Калинко, М. К. (Ред.). *Геология и нефтегазеноность Северной Болгарии*. Москва, „Недра“, 70–87.
65. Стефанов, Д., Г. Чаталов. 1976. Минералогия и генезис глинестого компонента в триасовых отложениях части Северной Болгарии. – In: *7th Congr. Clay Miner. Petrol. Karlov Vary, Czech Republic*, 277–282.
66. Dragov, P., G. Čatalov. 1976. Hydrothermal-sedimentary alterations around syngenetic stratiform deposits. – In: *Abstracts of 25th Intern. Geol. Congr. Sydney, Australia*, p. 25.
67. Чаталов, Г. 1977. Отново върху някои въпроси от геологията на Странджа планина. – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 38, 3, 327–330.
68. Čatalov, G. 1977a. On the age of the Kondolovo limestones (Strandja Mountain). – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 30, 9, 1321–1324.
69. Čatalov, G. 1977b. A new facial type of Triassic in the Strandja Mountain. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 30, 11, 1605–1608.
70. Чаталов, Г., Л. Грозданов. 1978. Върху петрологията на триаските епидот-калцит-кварц-слюдени шисти от Сакар планина и генетичното значение на биотита в тях. – *Геохим., минер. и петрол.*, 9, 80–88.
71. Чаталов, Г., Д. Стефанов. 1978. Глинестите минерали от триаските седименти на Троянския Балкан. – *Геохим., минер. и петрол.*, 8, 47–64.

72. Трифонова, Е., Г. Чаталов. 1978. Микрофациеси в горно-триаските доломити от Тетевенския антиклинорий. III Карн-Нор. – *Палеонт., стратигр. и литол.*, 9, 69–78.
73. Čatalov, G. 1978a. Triassic rocks around Bosna Peak (Strandja Mountain). – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 31, 9, 1163–1166.
74. Čatalov, G. 1978b. Triassic and Jurassic rocks in the area of the village of the Indje Voivoda (Strandja Mountain). – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 31, 11, 1441–1443
75. Budurov, K., G. Čatalov. 1978. Conodontenchronologie und Korelation der triassischen Neveans im Strandza-Gebirge (Südost-Bulgarien). – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 31, 8, 1035–1038.
76. Čatalov, G., K. Budurov. 1978. Conodonten, Stratigraphie und Lithologie der triassischen conodontführenden Niveaus im Erzfeld von Gramatikovo (Strandza-Gebirge, SO-Bulgarien). – *Geologica Balc.*, 8, 1, 91–93.
77. Вапцарова, А., Г. Чаталов, Х. Чемберски, Л. Пунев. 1979. Разпределение и произход на целестина в триаските карбонатни скали от Централния Предбалкан. – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 40, 3, 278–284.
78. Чаталов, Г., Е. Трифонова. 1979. Върху стратиграфията и литологията на долно- и среднотриаските карбонатни скали в част от Троянския Балкан. – *Палеонт., стратигр. и литол.*, 10, 41–56.
79. Čatalov, G., K. Budurov, S. Stefanov. 1979. Ladinian sediments and conodonts in a part of the Central Balkan Range. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 32, 6, 789–791.
80. Čatalov, G. A. 1980. Two facies types of Triassic in Strandja Mountain, SE Bulgaria. – *Riv. Ital. Paleont.*, 85, 3–4, 1029–1046.
81. Čatalov, G., G. Radev. 1981. Microfacies indicators of basin, shelf margin and back reef environments (Mesozoic and Cenozoic carbonate rocks in Camaguey Province Cuba). – In: *Abstracts of Int. Symp. on Triassic Reefs*. Erlangen, Federal Republic of Germany, 7–8.
82. Чаталов, Г., Г. Радев. 1982. Микрофациални индикатори за басейнови и шелфови окрайни среди (провинция Камагуйей Куба). – *Палеонт., стратигр. и литол.*, 16, с. 48.
83. Čatalov, G. 1982. Small Paleozoic granite cores in the Strandja Mountain. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 35, 11, 1531–1534.
84. Čatalov, G., S. Chernyavska. 1982. Paleontological data on the Jurassic age of rocks between the villages of Byala Voda and Kondolovo (Strandja Mountain). – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 35, 5, 665–668.
85. Dodekova, L. D., G. A. Čatalov. 1982. Dinoflagellates from Middle Jurassic sediments in village of Kalovo environ, Strandja Mountain. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 35, 5, 669–672.
86. Ассерето, Р., Г. Чаталов. 1983. Могильская свита (нижний-средний триас) и литостратиграфические реперы в триасовой системе Северозападной Болгарии. – *Geologica Balc.*, 13, 6, 29–36.
87. Ассерето, Р., Д. Тронков, Г. Чаталов. 1983. Могильская свита (нижний-средний триас) – новая свита в Западной Болгарии. – *Geologica Balc.*, 13, 6, 25–27.
88. Трифонова, Е., Г. Чаталов. 1983. Върху стратиграфията и литологията на горния триас в източната част на Троянския Балкан. – *Палеонт., стратигр. и литол.*, 18, 25–34.
89. Čatalov, G. 1983a. Lithology of pseudoconglomerates in the Sinija Pat dislocation (Strandja Mountain). – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 33, 5, 647–650.
90. Čatalov, G. 1983b. Problems of the Jurassic system in Strandza Mountain. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 36, 6, 803–806.
91. Čatalov, G. 1983c. New data on the age of the rocks of the Veleka Group (Strandza Mountain). – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 36, 7, 927–930.
92. Čatalov, G. 1983d. Lithostratigraphy of the rocks in the western part of the Sveti Ilija Heights (SE Bulgaria). – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 36, 10, 1319–1322.
93. Čatalov, G. 1983e. Triassic oncoides from Central Balkanides (Bulgaria). – In: Peryt, T. (Ed.). *Coated Grains*. Berlin – Heidelberg, Springer-Verlag, 398–408.
94. Драгов, П., Г. Чаталов. 1983. Hydrothermal-sedimentary alternations around syngenetic stratiform ore deposits. – *Geologica Balc.*, 13, 1, 3–16.
95. Чаталов, Г. 1984а. Принос към стратиграфията и литологията на триаската система в Тетевенския антиклинорий. – *Палеонт., стратигр. и литол.*, 19, 51–64.
96. Чаталов, Г. 1984б. Принос към стратиграфията и литологията на триаската система в Троянския Балкан. – *Палеонт., стратигр. и литол.*, 20, 57–70.
97. Вапцарова, А., Х. Чемберски, Г. Чаталов. 1984. Фази и еволюция условия осадконакопления Болгарии в триасовый период. – *Geologica Balc.*, 14, 2, 57–76.
98. Чаталов, Г. 1985а. Принос към стратиграфията и литологията на палеозойските и триаските скали в Свети-Илийските височини. – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 46, 1, 53–70.
99. Чаталов, Г. 1985б. Принос към стратиграфията и литологията на Сакарския тип триас (Сакар планина, Югоизточна България). – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 46, 2, 127–143.
100. Чаталов, Г. 1985в. Стратиграфия юрской системы в Странджанской области Болгарии. – *Geologica Balc.*, 15, 4, 3–39.
101. Чаталов, Г. 1985г. Стратиграфия триасовых отложений Странджанского типа (Странджанские горы, Юго-восточная Болгария). – *Geologica Balc.*, 15, 6, 3–38.
102. Драгов, П., Г. Чаталов, Й. Узунов, Д. Стефанов. 1985. Слабо метаморфизованые ильменит-углеродшамозитовые сланцы (месторождение Длигира, Юго-восточная Болгария). – *Geologica Balc.*, 15, 4, р. 40.
103. Чаталов, Г., Е. Трифонова. 1985. Принос към стратиграфията на балканидния тип триас в Свети-Илийските височини и Странджа планина (ЮИ България). – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 46, 3, 311–324.
104. Čatalov, G. A. 1985. Notes on the stratigraphy of the Sakar (metamorphic) type Triassic (South-Eastern Bulgaria). – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 38, 6, 711–713.
105. Čatalov, G., K. Budurov. 1985. Notes on the stratigraphy of the Strandja type Triassic (Strandja Mt, SE Bulgaria). – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 38, 5, 611–613.
106. Чаталов, Г. 1986а. *Предиценоманска геология на Странджанската зона в България*. Автореферат на докторска дисертация. С., Геологически институт, БАН, 54 с.
108. Чаталов, Г. 1986б. Стратиграфия на Велекската група (Странджа планина). – В: *Странджанско-Сакарски сборник*, 4, 6, 39–44.
107. Чаталов, Г. 1986в. Бележки върху литологията и стратиграфията на палеозойските комплекси (т. 1, с. Еленово, Сливенски окръг). – В: *Пътеводител на научните екскурзии*. Ямбол, 7–9.
108. Чаталов, Г. 1986г. Бележки върху литологията и стратиграфията на триаските и юрски комплекси (т. 4, с. Ботево, Ямболски окръг). – В: *Пътеводител на научните екскурзии*. Ямбол, с. 11.
109. Чаталов, Г. 1986д. История на геоложките изследвания в Странджанската зона в България. – В: *Научна сесия „Проблеми на геологията на енергийно-суровинните ресурси в района на Странджа-Сакар“*. Ямбол, 4–5.
110. Чаталов, Г. 1986е. Тектонска еволюция на Странджанската зона в България. – В: *Научна сесия „Проблеми на*

- геологията на енергийно-суровинните ресурси в района на Странджа-Сакар". Ямбол, с. 41.
111. Чаталов, Г. 1988ж. Доломити. – В: Трашлиев, С. (Ред.). *Неметални полезни изкопаеми в България. Том I. Екозогени промишлени минерали и скали*. С., Техника, 190–199.
 112. Ганев, М., Г. Чаталов, С. Стефанов, Е. Трифонова, К. Будуров. 1986. Стратиграфия и литология на Васильовската свита (среден-горен триас) в Централните Балканиди. – *Палеонт., стратигр. и литол.*, 23, 45–64.
 113. Драгов, П., Г. Чаталов, Й. Узунов, Д. Стефанов. 1986а. Нов тип титаново-желязна руда: нискометаморфни илменит-железнохлоритови пластове (рудопроявление Длигирия, Странджа планина). – В: *Странджанско-Сакарски сборник*, 4, 6, 73–76.
 114. Драгов, П., Г. Чаталов, Й. Узунов, Д. Стефанов. 1986б. Нови данни за илменит-шамозитовото находище Стоилово. – В: *Научна сесия „Проблеми на геологията на енергийно-суровинните ресурси в района на Странджа-Сакар“*. Ямбол, 15–17.
 115. Тодорова, Т., Г. Чаталов. 1986. Площадна кора выветривания в Страндже. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 39, 11, 97–100.
 116. Čatalov, G. A., G. S. Stanisheva-Vassileva, M. B. Maleshkov. 1986. New data on the relationships of Paleozoic-Mesozoic rock complexes with Upper Cretaceous volcanogenic rocks in the Sveti Ilija Hills (SE Bulgaria). – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 39, 1, 67–70.
 117. Čatalov, G., D. Stefanov. 1986. Very low- and low grade metamorphism of Triassic and Jurassic and Jurassic metapelites from Strandzha zone in Bulgaria. – In: *Tonmineraltagung mit Exkursion*. Greifswald, GDR, S. 7.
 118. Dragov, P., G. Čatalov, J. Uzunov, D. Stefanov. 1986. A new type of titanium-iron chlorite schists. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 39, 8, 89–92.
 119. Чаталов, Г. 1987а. Литология нижнеюрских пород Странджанской области в Болгарии. – *Geologica Balc.*, 17, 4, 41–64.
 120. Чаталов, Г. 1987б. Литология среднеюрских пород Странджанской зоны в Болгарии. – *Geologica Balc.*, 17, 5, 15–40.
 121. Čatalov, G. 1987. Contribution to Jurassic iron ore lithology, geochemistry and metamorphism from the Strandzha zone in Bulgaria (SE Bulgaria). – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 40, 9, 79–82.
 122. Василев, Л., П. Драгов, Й. Узунов, Г. Чаталов. 1987. Геоложка еволюция и минерало-суровинен потенциал на Странджанската зона. – *Сп. БАН*, 4, 35–40.
 124. Чаталов, Г., Д. Стефанов. 1988. Литология и минералогия на метапелитите от Стоиловската свита (долен триас?) в Странджанската зона (ЮИ България). – *Палеонт., стратигр. и литол.*, 26, 60–64.
 125. Начев, И., Н. Рускова, Г. Чаталов. 1988. Мезозойска еволюция на типове литогенеза в България. – *Палеонт., стратигр. и литол.*, 26, 37–49.
 126. Čatalov, G. 1988а. Facies analysis of Omarcevo Formation (Zower Triassic) in Sveti Ilija Heights (SE Bulgaria). – *Geologica Balc.*, 18, 1, 83–94.
 127. Čatalov, G. 1988б. Lithology and petrology of the Ustrem Formation (Lower Triassic) of the Sakar (metamorphic) Triassic (SE Bulgaria). – *Geologica Balc.*, 18, 4, 41–57.
 128. Čatalov, G. 1988с. Ladinian–Carnian terrigenous invasion and the bifurcation of the Triassic carbonate platform. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 41, 11, 99–102.
 129. Čatalov, G. 1988д. Recent development in geology of the Strandzha zone in Bulgaria. – *Techn. Univ. Istanbul Bull.*, 41, 3, 433–465.
 130. Mader, D., G. Čatalov. 1988. Fluvial depositional evolution of Buntsandstein (Lower Triassic) of the Teteven anticlinorium (Central Fore-Balkan, Northern Bulgaria). – *Geologica Balc.*, 18, 3, 3–30.
 131. Trifonova, E. T., G. Čatalov. 1988. Foraminifera data on the stratigraphy of the Strandzha facial type of Triassic (Strandzha Mts., SE Bulgaria). – *Geologica Balc.*, 18, 5, 79–84.
 132. Чаталов, Г. 1989. Некоторые аспекты прекристаллизации триасовых микритов в Болгарии и граница между известняком и мрамором. – В: *Тезиси докладов XIV Конгр. КБГА*. София, България, 859–863.
 133. Čatalov, G. 1989а. Triassic in the Lakatnik section. – In: *Guide-book of the XIV CBGA Alpine Paleogeodynamic and Evolution of Bulgaria*. Sofia, Bulgaria, 46–48.
 134. Čatalov, G. 1989б. Triassic in the Pitovo section. – In: *Guide-book of the XIV CBGA Alpine Paleogeodynamic and Evolution of Bulgaria*. Sofia, Bulgaria, 93–95.
 135. Dabovski, C., G. Čatalov, S. Savov. 1989. The Strandzha Cimmerides and some problems of the Paleotethys. – In: *Proceedings of XIV Congr. KBGA*. Sofia, Bulgaria, 503–506.
 136. Чаталов, Г. 1990. *Геология на Странджанската зона в България*. С., Изд. БАН, 263 с.
 137. Чаталов, Г., Г. Радев. 1990. Микрофациален анализ на мезо-неозойски карбонатни скали от провинция Камаргуй, Куба. – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 51, 2, 87–93.
 138. Čatalov, G., V. Georgiev. 1990. Eolian sediments south of the village of Kirchevo, Teteven Anticlinorium, Central Fore-Balkan. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 42, 10, 67–70.
 139. Čatalov, G., H. Visscher. 1990. Polymorphs from Stoilovo Formation, Veleka Group (Triassic), Strandzha Mountain, Southeast Bulgaria. – *Geologica Balc.*, 20, 2, 53–57.
 140. Dragov, P., G. Čatalov, D. Stefanov, J. Uzunov, H. Neykov. 1990. Ilmenite-illite-carbonate-quartz-chamosite assemblage. – In: *Abstracts of the 15th General Meeting of IMA*. Beijing, China, 247–249.
 141. Mader, D., Čatalov, G. 1990. Comparative paleoenvironmental modeling of Buntsandstein braided river evolution in Bulgaria and Middle Europe. – *Proceedings of IAS*. Nottingham, England, 90–91.
 142. Чаталов, Г. 1991. Бележки върху геологията на Турция. – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 52, 2, 87–92.
 143. Čatalov, G. 1991. Triassic in Bulgaria – a Review. – *Bull. Techn. Univ. Istanbul*, 44, 1–2, 103–135.
 144. Dabovski, H., G. Čatalov, S. Savov. 1991. The Strandzha Cimmerides in Bulgaria. – In: *Proceedings of the International Earth Science Congress on Aegean Region (IESCA)*. Oct. 1–6, 1990. Izmir, Turkey, 314–315.
 145. Чаталов, Г. 1992. Бележки върху геологията на турската част на Странджа планина. – *Сп. Бълг. геол. д-во*, 53, 1, 55–62.
 146. Mader, D., G. Čatalov. 1992а. Teteven Anticlinorium (Bulgaria): Rotliegend and Buntsandstein. – In: Mader, D. (Ed.). *Evolution of Paleogeology and Paleoenvironment of Permian and Triassic Fluvial Basins in Europe. Volume 2. South-Eastern Europe and Index*. Stuttgart-New York, Gustav Fischer Verlag, 853–918.
 147. Mader, D., G. Čatalov. 1992б. Iskar Valley (Bulgaria): Buntsandstein. – In: Mader, D. (Ed.). *Evolution of Paleogeology and Paleoenvironment of Permian and Triassic Fluvial Basins in Europe. Volume 2. South-Eastern Europe and Index*. Stuttgart-New York, Gustav Fischer Verlag, 919–998.
 148. Mader, D., G. Čatalov. 1992с. Vitosha Mountains and Belogradchik anticlinorium (Bulgaria): Buntsandstein. – In: Mader, D. (Ed.). *Evolution of Paleogeology and Paleoenvironment of Permian and Triassic Fluvial Basins in Eu-*

- rope. Volume 2. South-Eastern Europe and Index. Stuttgart-New York, Gustav Fischer Verlag, 999–1040.
149. Mader, D., G. Čatalov. 1992d. Petrohan Pass, Trojan Pass and Sveti Ilija Heights (Bulgaria): Buntsandstein. – In: Mader, D. (Ed.). *Evolution of Paleogeology and Paleoenvironment of Permian and Triassic Fluvial Basins in Europe. Volume 2. South-Eastern Europe and Index.* Stuttgart-New York, Gustav Fischer Verlag, 1041–1078.
 150. Mader, D., G. Čatalov. 1992e. Milanovo-Plateau, Teteven Anticlinorium, Trojan Balkan and Meljane Anticline (Bulgaria): Keuperfacies. – In: Mader, D. (Ed.). *Evolution of Paleogeology and Paleoenvironment of Permian and Triassic Fluvial Basins in Europe. Volume 2. South-Eastern Europe and Index.* Stuttgart-New York, Gustav Fischer Verlag, 1079–1141.
 151. Mader, D., G. Čatalov. 1992f. Comparative evolution Bulgaria vs. Middle Europe: Buntsandstein. – In: Mader, D. (Ed.). *Evolution of Paleogeology and Paleoenvironment of Permian and Triassic Fluvial Basins in Europe. Volume 2. South-Eastern Europe and Index.* Stuttgart-New York, Gustav Fischer Verlag, 1141–1167.
 152. Mader, D., G. Čatalov. 1992g. Comparative paleoenvironmental modelling of Buntsandstein braided river evolution in Bulgaria and Middle Europe – *Geologica Balc.*, 22, 6, 21–61.
 153. Чаталов, Г., А. Чаталов, Л. Грозданов. 1996. Метаморфозирани палеозойски скали в западната част на Странджанската зона в България. – В: *Сборник резюмета на VI Конгрес на Бълг. геол. д-во, научна сесия „Новости в геологията на България“.* С., Бълг. геол. д-во, 53–54.
 154. Chatalov, G. 1996a. Calcrete paleosols in the Buntsandstein (Lower Triassic) of the Teteven Anticlinorium, Northern Bulgaria. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 49, 3, 57–60.
 155. Chatalov, G. 1996b. Upper Paleozoic metasediments and metavolcanics in the Derwent Heights, SE Bulgaria. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 49, 11–12, 73–76.
 156. Chatalov, G., A. Chatalov, L. Grozdanov. 1996. New data about Paleozoic metamorphic rocks in the Melnitsa-Srem horst, SE Bulgaria. – *C. R. Acad. Bulg. Sci.*, 49, 2; 61–64.
 3. Стефанова (Ред.). *Геоложки екскурзии.* С., Народна просвета, 158–165.
 3. Чаталов, Г. 1969. Фацисес. – В: *Кратка Българска енциклопедия, т. 5.* София, Изд. БАН, с. 259.
 4. Чаталов, Г. 1978–1988. Седиментните скали в България, бигор, брекчи, варовици, глини, доломити, конгломерати, креда, мергел и др. – В: *Енциклопедия България, т. I (1978), т. II (1981), т. III (1982), т. IV (1984), т. V (1986), т. VI (1988).* С., Изд. БАН.
 5. Чаталов, Г. 1990. Литология. – В: *Кратка физико-математическа енциклопедия, т. I, А–Й.* С., Изд. БАН.
 6. Чаталов, Г. 1973. Пета международна среща на седиментолозите по карбонатни скали, Ливерпул, Англия. – *Сп. Бълг. геол. д-во, 34, 2, 244–246.*
 7. Чаталов, Г. 1974. Книгата на Р. Т. С. Батърст „Карбонатните седименти и тяхната диагенеза“. – *Сп. Бълг. геол. д-во, 35, 2, 232–233.*
 8. Чаталов, Г. 1974. Книгата на Дж. Милиман „Морски карбонати“. – *Сп. Бълг. геол. д-во, 35, 3, с. 347.*
 9. Чаталов, Г. 1975. Книгата на Фр. Липман „Седименти карбонатни минерали“. – *Сп. Бълг. геол. д-во, 36, 1, 89–92.*
 10. Чаталов, Г. 1976. Семинарът върху евапоритните фацисии на месиниена (миоцен) в гр. Ериче, о-в Сицилия, Италия. – *Сп. Бълг. геол. д-во, 37, 1, 120–122.*
 11. Чаталов, Г. 1977. 25 Международен геоложки конгрес, Сидней, Австралия. – *Сп. Бълг. геол. д-во, 38, 1, 108–110.*
 12. Чаталов, Г. 1982. Симпозиумът по „Триаски рифове“ в Ерланген, ФРГ. – *Сп. Бълг. геол. д-во, 43, 2, 15–17.*
 13. Чаталов, Г. 1983. „Покрити зърна“. – *Сп. Бълг. геол. д-во, 44, 2, с. 124.*
 14. Чаталов, Г. 1983. Микрофациален анализ известняков. – *Geologica Balc.*, 13, 6, 89–90.
 15. Маврудчиев, Б., Г. Чаталов. 1985. Професор Георги Д. Атанасов на 65 години. – *Сп. Бълг. геол. д-во, 46, 1, 120–122.*
 16. Чаталов, Г. 1986. Странджанската геология на нов път. – *В. Хемус, бр. 21, год. V, 1986 г.*
 17. Чаталов, Г. 1987. Живот посветен на геологията (ст.н.с. Л. Василев на 60 години). – *В. Странджа, бр. 6, год. V, 1987.*
 18. Чаталов, Г. 1988. Литология и стратиграфия на триаса (10 статии). – В: *Енциклопедия Ловеч.*
 19. Чаталов, Г. 1988. Литология и стратиграфия (съставяне на словник и представяне на 20 статии). – В: *Енциклопедичен справочник Малко Търново.*
 20. Чаталов, Г. 1988. Раздел „Геология“ (съставяне на словник). – В: *Енциклопедичен справочник „Странджа-Сакар“.*
 21. Чаталов, Г. 1992. 100 години от рождението на академик Страшимир Димитров. – *Сп. „Природа и знание“, 10, 34–36.*

Научно-популярни статии, рецензии, енциклопедии и др.

1. Чаталов, Г. 1960. Село Стрелча–гр. Копривщица–гара Копривщица. – В: Йорданов, М., Й. Минчева-Стефанова (Ред.). *Геоложки екскурзии.* С., Народна просвета, 81–85.
2. Чаталов, Г. 1960. Бургас–Маринка–Крушовец–Боасна–Малко Търново. – В: Йорданов, М., Й. Минчева-